

ZAPISI O HRAŠĆINI ŠTEFANIJE BERNAS-BELOŠEVIĆ
(Službeni glasnik d. o. o., Krapina 2015.; istraživačica i urednica:
Mateja Žugec)

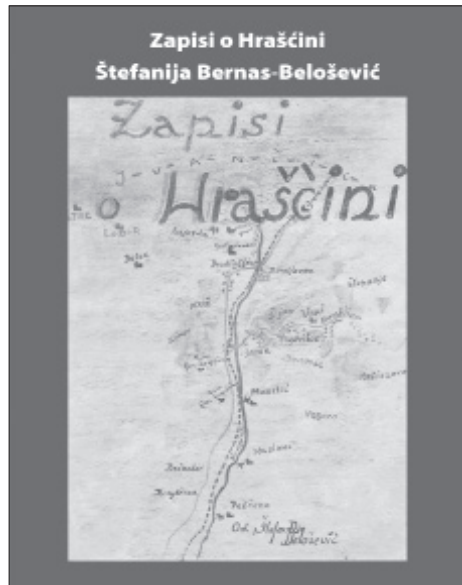
STRUKOVNI ENTUZIJAZAM UREDNICE
MATEJE ŽUGEĆ

Knjiga *Zapisi o Hrašćini* objavljena je sedamdesetak godina nakon nastanka istoimenog rukopisa hrvatske učiteljice, etnografinje i književnice Štefanije Bernas-Belošević (1897. – 1957.). Riječ je o doradenoj inačici istraživačkog rada *Zapisi o Hrašćini Štefanije Bernas-Belošević. Opis i transkripcija javnosti dosad nedostupna rukopisa i njegovo mjesto u djelovanju Štefanije Bernas-Belošević*, nastalog u sklopu kolegija *Predaja kao usmenoknjiževni žanr* pod vodstvom dr. sc. Eveline Rudan pri Katedri za kroatistiku na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, za koji je autorica i priređivačica Mateja Žugec 2013. godine nagrađena Rektorovom nagradom.

Zapisi sadrže predgovor (*Proslav*), uvodnu studiju (*Život i rad Štefanije Bernas-Belošević*) u kojoj su navedeni biobibliografski podaci o autorici, kontekst nastanka rukopisa s njegovim materijalnim i sadržajnim opisom te napomene o kritičkom priređivanju rukopisa. Priređivačica je analizirala sadržaj građe u rukopisu s posebnim osvrtom na folklorističke i etnološke sastavnice, a rad uključuje i detaljni i precizni materijalni opis rukopisa.

Drugi dio knjige čini transkribirani, kolacionirani rukopis koji je podijeljen na dvije velike cjeline: *Zapisi o zavičajnoj gori* i *Zanimljive strane iz zapisa o zavičaju*, a svaka se od njih sastoji od manjih cjelina: *Dokumenti u kamenu*, *Ne pozna gore tko dolinom šće*, *Trenutni snim-*

ci; *Lignit, naše podzemno blago*, *Nema dana bez vrča*, *Nekoliko strana povijesti i opisa narodnog života*. Rukopis obuhvaća brojne povijesne događaje iz bliže i dalje autoričine povijesti (rimski ostaci, najezda Turaka u prostore Hrvatskog zagorja, pad hrašćinskog meteorita, otvaranje ugljenokopa u Gornjoj Konjšćini i Mareticu, NOB). Dio rukopisa odnosi se i na prirodne ljepote šireg područja Hrvatskog zagorja, a od neprocjenjive su važnosti opisi različitih narodnih običaja, vjerovanja i hrašćinskog govora popra-

Naslovnica knjige

ćeni raznim prilogama (crteži, fotografije, notni zapisi, biografija, izvori) koji doprinose njegovoj sadržajnoj i vizualnoj kvaliteti.

Zapisima je priložena biografija Bernas-Belošević koju je napisao Marijan Belošević, njen brat, za časopis *Kaj* u kojem su 1969. i 1970. godine objavljeni fragmenti rukopisa.

Naslovcu *Zapisa o Hrašćini* čini vrlo bogata topografska karta hrašćinskog kraja koju je izradila autorica Bernas-Belošević i koja također odjeljuje istraživački dio knjige od samoga rukopisa.

Knjiga *Zapisi o Hrašćini* kritičko je, dakle, izdanje rukopisa Štefanije Bernas-Belošević, kojem je priređivačica Mateja Žugec pristupila entuzijastički i znalački te proširila i preusmjerila obradu rukopisa s izrazito filološkog prouča-

vanja (koje je u prošlosti bilo gotovo isključivo) na proučavanje života autorice Štefanije Bernas-Belošević i vremena u kojem je živjela. U okviru ovakvog pristupa koji poštuje zakonitosti kritičkog objavljivanja teksta Mateja Žugec uspjela je na najbolji način sačuvati autorstvo Štefanije Bernas-Belošević, izvući rukopis iz zaborava i zaštititi tradicijsku vrijednost zanemarenoga hrašćinskog kraja. Tako uzorno pripremljen rukopis / knjiga moći će se izravno primjenjivati u nastavi te u različitim oblicima popularizacije književne, tradicijske građe (radijske i televizijske emisije, tisak), u regionalnim i lokalnim zbornicima i časopisima koji njeguju i obnavljaju tradicijsku kulturu.

Tanja Perić Polonijo

KRITIČKO IZDANJE RUKOPISA ZAPISI O HRAŠĆINI nakon 70-ak godina

Rukopis *Zapisi o Hrašćini* učiteljice i književnice Štefanije Bernas Belošević pripremljen je u novoj inačici za kritičko izdanje prema svim uzusima koje zahtijeva takav tip izdanja. Knjiga sadrži predgovor (*Proslav*), opsežnu uvodnu studiju (*Život i rad Štefanije Bernas-Belošević*) u kojoj su navedeni biobibliografski podatci o autorici i kontekst nastanka rukopisa s njegovim materijalnim i sadržajnim opisom, zatim integralni rukopis (*Zapisi o Hrašćini*) te napomene o kritičkom priređivanju rukopisa. Priređivačica tog izdanja Mateja Žugec - na temelju sveobuhvatnog istraživanja autoričina života i njenog pedagoškog i književnog rada - na 196 stranica stručno uređenog teksta, čitateljima je podastrla rukopis koji je nastao prije gotovo sedamdeset godina.

Taj je rukopisni zapis nastao s jedne strane na temelju proučavanja arhivske građe (povijesnih izvora i dokumenata, spomenica i dr.), a s druge strane na temelju usmene predaje, promatranja i bilježenja različitih segmenata tradicijske kulture, života i običaja hrašćinskog kraja koje je sama autorica grupirala u dvije cjeline:

Štefanija B. Belošević (Lobor, 1897. –
Budinščina, 1957.)